

ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

СТАНДАРД НА ЗАНИМАЊЕ
СЛУЖБЕНИК ВО КНИГОВОДСТВО

Скопје, 2014 година

1. **ИМЕ И КОД НА СТАНДАРДОТ НА ЗАНИМАЊЕ:** Службеник во книговодство
2. **НИВО НА СЛОЖЕНОСТ:** IV (четврто) ниво на сложеност на работата
3. **СТРУЧНИ КОМПЕТЕНЦИИ:**
  - Планира, организира и контролира активности од доменот на сметководственото работење;
  - Работи со документи и информатички систем;
  - Евидентира сметководствени настани врз основа на интерна, влезна и излезна документација;
  - Води деловни книги;
  - Врши пресметковни работи;
  - Изготвува годишна сметка и финансиски извештаи;
  - Комуницира и доставува информации до екстерни и интерни корисници на информации;
  - Почитува и применува пропишана законска регулатива и стандарди;
  - Применува сметководствени принципи на евиденција;
  - Придонесува за ефективна тимска работа;
  - Рационално ги користи средствата за работа;
  - Применува прописи за безбедност и заштита при работа.

4. ОПИС НА СТАНДАРДОТ НА ЗАНИМАЊЕТО

Група на работи	Типични работи	Знаења и вештини
Планирање, организирање и контрола	Планира работни активности	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинира сметководствени политики врз основа на МСС, согласно со дејноста на деловниот субјект - Планира примена на сметководствени принципи и начела - Планира движење на документацијата, согласно со пропишаните акти - Планира време и место на реализација на активностите, согласно со пропишаната законска регулатива - Следи важечка законска регулатива за водење на сметководство, измени и дополнувања на истата - Изготвува сметководствени планови
	Ја организира работата	<ul style="list-style-type: none"> - Соодветно се вклучува во информациски систем и користи сметководствено – информациски податоци - Врши прецизна класификација на работните задачи за нивно поефикасно извршување - Одредува приоритетни работни задачи, согласно со

		<p>законските рокови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организира и воспоставува позитивни односи на комуникација со тимот и претпоставените
	Обезбедува повратни информации и извештаи за тековното работење	<ul style="list-style-type: none"> - Врши едноставна контрола и комплетирање на документацијата која произлегува од деловните односи и дејноста на субјектот - Врши логичка контрола, следејќи ги правилата на автоматска сметководствена контрола - Обезбедува повратни информации за сите податоци регистрирани во деловните книги за водење двојно книговодство - Ги контролира сите податоци регистрирани во деловните книги и финансиските извештаи - Врши проверка на комплетност, навременост, ажурност и хронологија на податоците
Почетна евиденција	Внесува почетна состојба на средства и извори во вид на почетен биланс	<ul style="list-style-type: none"> - Ја проучува завршната сметка од претходната година - Внесува почетна состојба на средства и извори врз основа на завршен биланс од претходната година - Пополнува налози за исплата на даноци, придонеси во

		<p>соодветен пропишан формат</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ја проверува точноста на налозите (налог за плаќање даноци и други обврски на државата)
	Отвора конта на средства и извори врз основа на документи за основање кај новоформиран деловен субјект	<ul style="list-style-type: none"> - Ја проучува документацијата за основање на деловниот субјект - Изготвува почетен биланс на состојба врз основа на документацијата за основање на деловен субјект - Внесува почетна состојба на конта за парични и непарични влогови во главната книга, согласно со соодветните правила
Ликвидирање на влезни и излезни документи	Проверува формална исправност	<ul style="list-style-type: none"> - Ги познава постојните законски прописи кои ја регулираат формата и содржината на документите - Врши проверка на застапеност на пропишаните елементи во документите (фактури, испратници, заклучници, пресметки, приемници и други соодветни документи) - Проверува печат и потписи на документот - Проверува законска исполнетост на условите за искажување и пресметка на данок

		на додадена вредност
	Проверува материјална исправност	<ul style="list-style-type: none"> - Врши проверка на присуство на основната и потребната пропратна документација - Врши проверка на точноста и веродостојноста на податоците во основните документи, согласно со на пропратните документи - Врши споредба на податоците од документите со склучените договори врз основа на кои се издадени документите
	Проверува пресметковна исправност	<ul style="list-style-type: none"> - Врши проверка на пресметката на вредностите во документите врз основа на количините и цените - Врши проверка на пресметан данок на додадена вредност - Врши проверка на математички пресметани збирни вредности во документите
	Потврдува исправност на документот	<ul style="list-style-type: none"> - Ја потврдува формалната, материјалната и пресметковната исправност на документот со ставање печат, потпис на ликвидаторот и датум на ликвидирање, во согласност со роковите - Ги запазува сметководствените

		<p>принципи при ликвидирањето и разврстувањето на ликвидираните документи по видови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ги доставува навремено ликвидираните документи по видови за книжење
Изработка на финансиска документација	Пополнува работна документација	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвува, зачувува и испорачува излезна документација во одреден формат, согласно со пропишаната законска регулатива - Подготвува, зачувува и проследува интерна документација во одреден формат, во согласност со пропишаната законска регулатива - Пополнува инструменти за платен промет во хартиена и електронска форма, согласно со Законот за платен промет - Отвора, води и комплетира книги на влезни и излезни фактури по принципот на ажурност, редовност и точнос, во согласност со пропишаната законска регулатива - Чува сметководствена документација, годишни сметки и финансиски извештаи во рокови пропишани со законски прописи -

	Изготвува финансиски извештаи	<ul style="list-style-type: none"> - Ги познава и применува МСС, МСФИ - Почитува рокови за изработка и доставување на финансиски извештаи до надлежните институции, согласно со важечката законска регулатива - Составува годишна сметка и финансиски извештаи (биланс на состојба, биланс на успех, извештај за паричните текови, извештај на капитал) - Составува објаснувачки белешки, подготвени во согласност со МСФИ - Составува Даночни биланси, согласно со важечките законски прописи - Доставува навремено Годишна сметка и финансиски извештаи до надлежните институции, согласно со важечките законски прописи
Пресметковни работи	Пресметува плата во соодветен софтверски програм	<ul style="list-style-type: none"> - Собира податоци за пресметка на плата од персоналната евиденција кај деловниот субјект - Пресметува плата и надоместоци од плата во соодветен софтверски програм, во согласност со Законот за исплата на плати, интерни акти и Колективни договори
	Врши калкулативни	<ul style="list-style-type: none"> - Составува

	пресметки	<p>калкулација при набавка и продажба</p> <ul style="list-style-type: none"> - Составува приемни листови - Составува калкулација за пресметка на цена на чинење во производствениот процес - Пресметува и искажува трошоци, согласно со сметководствената политика на деловниот субјект
	Врши пресметка на даноци	<ul style="list-style-type: none"> - Пресметува даноци според важечката законска регулатива - Искажува обврски/побарувања за пресметаните даноци - Изработува и доставува даночни пресметки до надлежните институции, во согласност со важечката законска регулатива
	Врши пресметки за корекција на вредностите на средствата и изворите	<ul style="list-style-type: none"> - Пресметува и евидентира амортизација, ревалоризација и депрецијација на постојаните средства - Пресметува и евидентира нивелација на цената
Евиденција на документи	Познава и применува правила, стандарди и прописи на евиденција	<ul style="list-style-type: none"> - Го познава системот на двојното книговодство - Ја познава класификацијата на конта на средства, извори, приходи и расходи, согласно со пропишаниот

		<p>Сметководствен план, Меѓународните сметководствени стандарди и важечките законски прописи во РМ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ги применува единствените сметки пропишани со сметковен план - Ги познава правилата за евиденција на промените кај средствата, изворите, приходите и расходите - Води деловни книги на класичен или електронски начин врз основа на веродостојни сметководствени документи по принципот на двојно книговодство - Ги почитува начелата за правилно водење на сметководството во деловните книги - Го познава начинот на расчленување на сметките од сметковниот план на аналитички и субаналитички сметки, согласно со потребите на деловниот субјект
Комуникација и известување	Комуницира со интерни и екстерни соработници	<ul style="list-style-type: none"> - Поседува работна култура - Љубезно се однесува со клиентите - Го почитува етичкиот кодекс на однесување - Комуницира преку писма, непосредно или по електронски пат

		<ul style="list-style-type: none"> - Соработува со интерните корисници и даватели на информации во деловниот субјект - Соработува со деловни партнери, институции и инвеститори на адекватен начин, согласно со своите ингеренции - Соработува со ревизорските друштва и надлежните државни органи и институции
	Известува интерни и екстерни корисници на сметководствени информации	<ul style="list-style-type: none"> - Ги почитува правилата на деловна тајна при известувањето - Применува правила за заштита на лични податоци при информирањето, согласно со Законот за заштита на лични податоци - Ги почитува роковите на доставување на информации на интерните и екстерните корисници на информации, согласно со своите ингеренции - Доставува информации во облик и на начин пропишан со закон
Одговорност кон средствата за работа	Се грижи за средствата за работа	<ul style="list-style-type: none"> - Правилно ги користи средствата за работа - Навремено известува за појавени дефекти на средствата за работа - Информира за потребите од одржување и

		<p>надоградување на сметководствениот информатички систем</p> <ul style="list-style-type: none"> - Се грижи за складирање, чување и заштита на податоците во сметководствениот информатички систем -
Заштита на безбедноста и здравјето во работната средина	Се грижи за безбедноста и заштитата на здравјето во работната средина	<ul style="list-style-type: none"> - Почитува Закон за безбедност и здравје при работа - Спроведува мерки за безбедност и здравје при работа - Почитува права и обврски од областа на безбедност и здравје при работа - Почитува интерни процедури за безбедност при работа - Се грижи за сопствената безбедност и здравје и безбедноста и здравјето на другите лица кои работат со него.

КРАТЕНКИ:

МСС – Меѓународни сметководствени стандарди

МСФИ – Меѓународни стандарди за финансиско известување

5. ДАТУМ, НОСИТЕЛ И СОСТАВ НА РАБОТНАТА ГРУПА НА ИЗРАБОТКАТА НА СТАНДАРДОТ НА ЗАНИМАЊЕТО

5.1. Датум на изработка: март, 2011 година

5.2. Институција - носител на изработката: Центар за стручно образование и обука - Скопје

5.3. Состав на работната група:

1. Елизабета Јовановска – Радановиќ, дипл. економист, раководител, Центар за стручно образование и обука
2. Мира Штерјовска - дипл. економист, финансов советник, „Милд консалтинг“ ДОО, Скопје
3. Љубица Андонова - дипл. економист, управител, „Акаунт“ ДООЕЛ, Скопје
4. Фросина Николовска - дипл. економист, наставник, СОУ „Перо Наков“, Куманово

6. НАДЛЕЖНА ИНСТИТУЦИЈА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА СТАНДАРДОТ НА ЗАНИМАЊЕ

Стандардот за занимањето **Службеник во книговодство** го донесе Министерството за труд и социјална политика со решение бр. 08-4720/28 од 11.05.2015 година.